

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 115. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 17-го травня 1940.

No. 115. Jersey City, N. J., Friday, May 17, 1940.

VOL. XLVIII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

МАСОВІ ЗГОЛОШЕННЯ ДЕЛЕГАТІВ НА КОНГРЕС

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Конгресовий комітет подає до відома, що з днем 15 травня ц. р. вже зголосилося до українського конгресу, який відбудеться 24 ц. м. у Вашингтоні, 414 делегатів.

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ ЗА ЗБРОЄННЯ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт виголосив цього четверга через радіо промову, в якій сказав, що Злучені Держави Америки потребують у цю хвилю додаткового біліона доларів на зброєння. За ті гроші треба довести американську армію до 750,000 регулярних і добре вишколених вояків. Треба ще побільшити і зміцнити флоту. Крім того велику вагу треба присвятити розбудові і вишколі повітряної флотії. „Та ту ціль президент радив витратити в біжучім фінансальному році 106 мільйонів доларів, щоб за ті гроші вишколювати по сім тисяч пілотів на рік. Президент був теж за те, щоб у найближчій часі побудувати бодай 200 нових повітряних твердинь, себто величезних панцирних літаків, яких дотепер не має ні один інший край. 400 таких повітряних твердинь вже ухвалено будувати. 30 мільйонів доларів треба витратити на розбудову фабрик літаків, щоб приспособити їх до масової продукції.

ДИСКУСІЯ НАД ЗБРОЄННЯМ.

ВАШИНГТОН. — Водночас у конгресі ведуться обширні дискусії над збройним положенням краю, а також над планами нових зброєнь. В дискусії брали участь сенатори Лодж, Волш, Кларк і інші. Одні з них говорили, що зброєння в Америці стоїть на дуже низькому рівні і що дотепер уряд, хоч витратив сім біліонів доларів, нічого не досягнув в тім напрямку не зробив. Америка, колиб і дійшлося вести з кимсь війну, не могла б цього зробити, бо вона не має більше як 75 тисяч добре озброєного війська. Також її летунство майже в початковій стадії. Інші обороняли уряд і сказали, що гроші, витрачені на зброєння, не пішли надармо. За ті гроші вже прироблено американські фабрики літаків до вироблення по 30 тисяч літаків річно. Інші сенатори це заперечували.

НЮ ЙОРК. — Генерал Гаскел, командант національної гвардії на терені Нью Йорку, сказав, що мілітарна сила Америки дуже слаба. Вона не має більш як 75 тисяч добре озброєного війська. Він говорив, що треба скоро в тім напрямку щось зробити, а саме, почати виробляти зброю і амуніцію та вишколювати вояків.

НЮ ЙОРК. — Генерал Дром, командант округи другого корпусу, сказав, що Америка на випадок війни показала б мало мілітарно приготованою. Він закликав до великих зброєнь, які справді не конче мусять охороняти Америку від війни, але які на випадок війни можуть їй забезпечити перемогу.

Тема зброєнь є популярна в тих днях по цілій Америці. На ту тему говорять по різних конвенціях і при різних нагодах. Серед бесідників закликали до зброєння минулого четверга посадики Ля Гвардія і секретар війни Вудрінг.

ГУВЕР ЗНОВ ПОМАГАЄ ВЕЛЬГІ.

НЮ ЙОРК. — Подібно, як 25 літ тому, бувший президент Герберт Гувер обняв головуство над комітетом, що має зайнятися збиранням допомоги в Америці для Бельгії. Про це дав прилюдне повідомлення головний бельгійський консул в Америці, Шарль Галерт.

МІГРУВАННЯ ФАРМЕРІВ.

ТРЕНТОН. — Стейтові власті ствердили, що мігрування фермерів у часі літніх місяців стає досить проблемою. Від 30 до 40 тисяч фермерських робітників у стейті Нью Джерзі вандрують у тих місяцях з одного місця на друге, в надії знайти десь добру працю на фармі.

ВАЛАС ПЕРЕСТЕРПІЄ.

ВАШИНГТОН. — Секретар хліборобства Валас сказав, що європейська війна матиме відемний вплив на американське хліборобство. Коло одної третини будуть експортувати тепер американські фермери менше, як у мирних часах. Навіть факт, що німці захопили Голландію і Данію, які доставляли чимало фермерських продуктів Англії, не направило цього положення. Люди можуть до великої міри затиснути свої пояси і зменшувати консумцію, казав Валас, маючи на увазі англійців.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ КАНАДИ НЕЛЕГАЛЬНА. ОТАВА. — Канадський уряд узнав комуністичну партію в Канаді нелегальною і за приналежність до цієї партії буде карати судово. Водночас судові власті покарали тюремною від року і більше трьох чільних комуністів за те, що вони поширяли проти-воєнні летючки.

РУЗВЕЛТ ЗНОВ АПЕЛУЄ ДО МУСОЛІНІ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт знов звернувся до Мусоліні з закликом, щоб той доложив усіх своїх сил у напрямку обмеження війни бодай до тих розмірів, що тепер є, а не причинявся до її поширення. Цей заклик стоїть у тісній звязку з наміром Мусоліні вже в найближчих днях вступити до війни по боці Німеччини. Ситуація є дуже напружена. Одиноке потішаюче в тій справі є це, що італійський великий корабель „Конте ді Савоя” таки виїхав з італійського порту в напрямку Америки. Колиб Мусоліні думав уже виповідати війну, то він цього корабля не вислав би, каже дехто. Та інші кажуть, що один корабель у такій важкій справі, як виповідження війни, не грає ролі.

СУДДЯ ЗАСУДИВ СЕБЕ

Уряд для індіанських справ у Вашингтоні дістав повідомлення, що один суддя серед індіан відсвяткував річницю свого судінства так, що запився. Коли прийшлося йому почати судити, він поставив себе першого на суд за п'ятику, недостойну судді, й засудив себе на десять днів арешту. Потім зрезигнував з уряду.

ТРЕБА ЗНАТИ, ЧИМ

В. А. Комоз Парсона, в стейті Кентукі, вибрався на полювання на качки. Полював і полював і нічого не вполював. Знеохочений полюванням, став ловити рибу вудкою. Зараз на вудку підмалася качка.

КАНАДА ВІДЧУЛА ВЖЕ ЗАХОПЛЕННЯ ДАНІЙ НІМЦЯМИ

Через захоплення Данії німцями піднесено ціну масла в Торонті. Ціна підскочила півтора цента на фунті. А тому підскочила ціна масла в Канаді, що Данія вже не може доставляти свого масла Британії. Британія тепер змушена спроваджувати більше масла з Канади. Тому зріс попиту на масло в Канаді. А більше за-потребування на масло підбило ціну на ньому.

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАГАНДА В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК. — Американські комуністи, які тепер розбурхують ненависть широких мас до альянтів, а охороняють Гітлера, Мусоліні і, зрозуміло, Сталіна, тепер розвели широку агітацію проти війни. Вже другий раз по всіх хатах вони розкинули минулої середи в дільниці Квінс друковані на міміографі летючки, які гостро виступають проти якої-небудь участі Америки в європейській війні.

ПОЛІЦІЯ ЗНАЙШЛА ПРОПАЛІ ГРОШІ

Дня 24. жовтня вдовця Катерина Струмельяк з Поленду, Нью Йорк, повідомила поліцію, що її пропав слайк на овочі, в котрому вона сховала паперові гроші на суму \$5,100. Капіраль місцевої поліції, Бен Ботлер, переглядаючи оної справу, постановив відвідати дім пані Струмельяк. Він казав показати собі пивницю. Розмовляючи з жінкою, він почав штуркувати в дірку, в котрій, як казала пані Струмельяк, вона сховала була слайк з грішми. Він освітив дірку електричною лампою й там побачив щось блискуче. Витягнув, а це справді були \$5,100. Вона не відкривала пивниці цілу зиму.

ЖІНКА ЗАСТРІЛИЛА ВЛАСНОГО МУЖА

Дня 15. квітня у Вінніпегу, при вулиці 291 Джонсон евеню, Елмвуд, пані „В. Гароп двома револьверовими кулями вбила свого чоловіка Джорджа, що мав 59 літ життя. Заарештована пані Гароп призначалася на поліції до вбивства, кажучи, що вона вбила свого чоловіка, щоб ратувати своє власне життя.

ПРИПИСУЄ ЛЕГКОПАДНИКАМ ВОЄННІ УСПІХИ.

БЕРЛІН. — Гітлер признає, що в підбитті Голландії відіграли найважливішу роллю німецькі летуни-жовніри, що зіскакували з літаків поза бойовими ворожими лініями. Їм приписує Гітлер найбільші заслуги і найбільше героїство.

ЕСПАНИЯ І НІМЕЧЧИНА.

ЛОНДОН. — В урядових колах рахуються з тим, що евентуально Еспанія може стати по стороні Німеччини. Але покищо вона заховується нейтрально.

МАДЯРСЬКА І СЛОВАЧЬКА

БУДАПЕШТ. — Як Мадярщина так і Словаччина заперечують про згромадження військ на мадярсько-словацькій границі, як і те, що Словаччина замкнула ту границю. Але далі твердять, що в Словаччині повторюються проти-мадярські демонстрації.

ПОЛІЦІЯ НА РЯТУНОК ПТИЦІ

У Лейвенпорті, Айова, покликало поліцію на рятунок півня, робина, що, будуючи гніздо, роздобув десь нитку й у тій нитці замотався так, що не міг з неї добутися. Один кінець нитки зачепився об дерево, на котрім робин клав гніздо, а другий зачепився до його ноги; скільки разів робин пробував відлетіти, за кожним разом він себе сильніше привязував до дерева. Коли півня не встигла звільнитися 18 годин, люди покликали поліцію.

ПРОСТІР САСКАЧЕВАНУ

Провінція Саскачеван має 393 міль границі зо Злученими Державами. Північна границя Саскачевану має 277 миль довжини, від півночі до полудня є 761 миль. Поверхня провінції має 161,088,000 акрів, з чого 5,323,520 акрів під водою.

НЕ ВСІ ЖІНКИ ОДНАКОВІ

Директор федерального пенітенсариату населення у Вічті, Канзас, каже, що не всі жінки пробують зменшувати сода бі вік. На доказ цього подає він факт, що до його уряду зазвонили недавно жінка й сказала: „Мій чоловік по-дав мій вік фальшиво. Мені не 70 літ, а 83”.

НІМЦІ АТАКУЮТЬ НА ФРОНТІ, ДОВГІМ 60 МИЛЬ

ПАРИЖ. — З того, що діється на бойовім фронті в Бельгії й Франції, виходить, що німецька тактика змагає до того, щоб закінчити війну за одним великим махом у подібний спосіб, як це сталося в Польщі. Очевидно, що воєнні події в Франції не дадуться порівняти з боями в Польщі. Німці признають, що стрінули тут рівного собі противника. Французько-англійські протинаступи покищо свого доконали і таки здержали німецьке темпо наступу. Таким чином головні сили згромаджуються над рікою Мозою, що може стати тепер другою Марною, якщо альянтам удасться здержати німецький наступ. Бойова лінія тягнеться вже тепер від Седану до Наміру, себто є довга яких 60 миль. У тій лінії є вже сотки тисяч війська, можливо й до мільона, кожді брати в рахубу армії обидвох сторін. Того війська ще прибуде далеко більше. Значить, що можна припускати, що на тому фронті розіграється величезна битва, одна з найбільших, які знає людська історія, а може й найбільша. Вона теж може бути і рішальна.

Ситуація критична.

Таке пишуть самі французи про те, як розвивається війна. Признають, що край знаходиться у серйозному і критичному положенні, але не в розпачливому. Далі військове командування не скриває, що битва, яка розіграється, буде страшна, завзята й немилосерна.

БРИТАНЦІ ПІД СИЛЬНИМ НАТИСКОМ.

ЛОНДОН. — Бритійський воєнний комунікат подає, що німецькі війська дуже сильно натискають на британські частини, але ті натиск видержують, відбиваються і наносять німцям великі втрати. Між іншим кажеться, що від початку офензиви в Голландії британці зістрілили 124 німецькі літаки. Особливо завзята боротьба ведеться в місті Лювен і околиці, де стоять британські війська.

ДУМАЄ ПРО НАПАД НА АНГЛІЮ.

БЕРЛІН. — Німецьке командування заповідає, що незабаром зачнеється атакування Англії. З того боку велике значіння приписують Голландії, що є тепер під німецькою окупацією. Заняття Голландії, каже Гітлер у своїм приказі до армії, буде одною з найбільших історичних подій. Але це загально зрозуміють тоді, каже він далі, коли будуть відомі всі факти.

ГОЛАНДИЯ ХОРОБРО ОБОРОНЯЛА СВОЮ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

ПАРИЖ. — Голандія припинила боротьбу з Німеччиною на своїй території в Європі, але веде її далі разом з французькими й англійськими військами на інших теренах. „А також є у війні з Німеччиною, коли йде про голандську Східню Індію, що має 70 мільйонів мешканців. Голандське командування подає, що впродовж 5 днів війни в Голландії голандська армія втратила коло 100,000 убитих жовнів.

ШВАЙЦАРІЯ ГОТОВА ДО ОБОРОНИ.

БАЗЕЛЬ (Швайцарія). — Там, де сходяться Франція, Швайцарія і Німеччина, згромаджені величезні маси війська, а особливо багато по німецькій стороні. З того заключають, що німці готуються напасти на Францію через Швайцарію. Те знає, чи прочуває, сама Швайцарія і готується до оборони. Але чи зможе видержати?

БОЯТЬСЯ ПЯТОЇ КОЛЮМНИ.

ЛОНДОН. — Утікачі з Голландії розповідають різні історії про те, як німці, що жили в Голландії, були на ділі німецькими шпигами та як помагали німецькій армії голандці, що симпатизували з нацистами. Вислід тих оповідань такий, що чужинців, головнов німців і австрійців, піддано під загострений дозор і відібрано їм свободу рухів. Також звернено пильну увагу на британських комуністів і фашистів.

КУДИ ПІДЕ ІТАЛІЯ?

РИМ. — Ще досі американська амбасада не проголосила офіційно визнання американських громадян до повороту. Сталася ще й така замітна подія, що поліція розганяла протияліантську студентську демонстрацію. З того заключають, що хоч нема найменшого сумніву щодо того, що Італія держить з Німеччиною, то проте покищо вона таки до війни не йде. Кажуть, що між іншим вона лякається дальших видатків, а так є, що й без них теперішній річний бюджет матиме 20 біліонів лір недобору.

ФАШИСТИ І ВАТИКАНСЬКИЙ ЧАСОПИС.

РИМ. — Фашисти зачинають бойкотувати ватиканський офіційний часопис „Осерваторе Романо”. Часопис друкують тепер тільки в 35,000 примірниках. Сталася це тому, що ніби Ватикан веде іншу заграничну політику від Мусоліні. Очевидно, що йде тут у першу чергу про відношення до Німеччини і Гітлера.

АЛІАНТСКА ДОПОМОГА.

Англійська світлина показує приїзд англійських військ до якогось міста в Бельгії й привітання їх населенням. Англійські війська приїхали повзом.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 11
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
повною ціною, в котрій оголошувач хоче мати своє оголошення.

3 Канади надішлі гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НА ЗГАРИЩАХ НЕВТРАЛЬНОСТІ

Наїзд німецької армії на Голандію й Бельгію прикінці минулого тижня та здача голандської армії в середині біжучого тижня знайшли широкі відголоси поза океаном, в Америці. Були це могутні удари в настрої американського населення, які мусять дуже скоро знайти далеко йдучі відгуки в політичному житті Америки.

Доля Голандії й Бельгії поважно заалярмувала Америку, передовсім новий черговий успіх Гітлера. Коли він переміг у такому скорому темпі ці краї, чи не зможе він таксамо скоро перемогти дальші краї Європи, як це він зовсім явно собі був намітив у своїх писаннях? У якому стані знайдуться американські інтереси в Європі, коли вся Європа знайдеться під чоботом Гітлера? Де будуть інтереси Америки, коли Гітлер дасть собі раду з Англією й Францією таксамо скоро, як він собі дав раду з Чехією, Польщею, Данією, Норвегією, Голандією?

Чим більші успіхи мав Гітлер в Європі, тим виразніше ставала американська публічна думка проти Німеччини, а за альянтів. Коли президент Рузвельт дав виразний висказ своєї симпатії для Бельгії й Голандії, то він це зробив не проти публічної думки, але по її дусі. Всі газети це виразно признають, що американські настрої нині поважно заангажовані по бійці альянтів до того, що американське громадянство жде від свого уряду всякої активної допомоги для справи альянтів, яку лише можна дати, не виповідаючи війни Німеччині. Публічна думка не отже передовсім за дання всякої можливої фінансової допомоги та доставкою всяких військових матеріалів, потрібних альянтам.

Однак на перешкоді виконанню такої програми стоїть американський закон про неутральність, що не дозволяє давати ніякій воюючій стороні воєнних кредитів. Щоправда, самих грошей Англія й Франція покищо ще не потребують, але потребують вони воєнних матеріалів на кредит. Німецька інвазія на зовсім неутральні краї знищила серед американців віру в вартість неутральності. Підносяться голоси за скасування цього закону, щоб дати Америці нагоду дати альянтам повну фінансову поміч.

Доля неутральних країв відкрила Америці очі й на таку можливість, що й в Америці не буде можливо удержати своєї неутральності, якщо вона не буде мати на це відповідної сили. Через те в Америці тепер піднялася справжня хвиля за скріплення країнової оборони. Президент Рузвельт виступав по тій лінії вже давніше, але його вороги пояснили це його прихильністю до альянтів. Тепер усяка опозиція проти президента в тому огляді устала й Америка буде збиратися на всі боки й буде збиратися з поспіхом, на який її стати. У країю видно тепер таку одностайність у тих справах, що навіть традиційний американський поділ на дві партії починає поважно затиратися.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(47)

То знову довгий осінній но-чми блищала на небосхилі комета, хвостом на північ повернена. Одні казали, що це хрест, а другі, що меч світлий. Дехто бачив навіть могилу і хрест на неї, а відома річ, що це добра не ворожить.

Зима того року забарилася, й замість снігів, дощі ясні переміняли степ в одно непрохідне озеро. Сонце, хоч був це вже листопад, пражило і перемоклі трави до росту розбуджуючи, рої в пасіках розбурхувало й тварину з заго-род у степ виманювало.

Шо ж дивного, що коли в природі все пішло шкеребеть, то й у людських серцях і душах ніщо до зимового сну не вляглося, а наче ті запізнені весняні води бурлило та з беріг виступило...

Відома річ, що не з великого скельного відому, а з ма-лої грудки родиться і могут-

ДУМКИ НА ЧАСІ

(Лист з Європи).

Коли в світовій пресі за вій-ни 1914—1918 року писалося, що то буде „остання війна“, і що після війни настане май-же рай на землі, де переку-ються мечі на рала і де вовки житимуть у згоді-злагоді з ягнятами, то знайшлося ба-гато таких, що вірили в цю чарівну казку. Пропаганда держав Антанти знайшла при-кінці світової війни добрий ґрунт у виголодженій Німеч-чині. Віра в те, що буде справ-ведливий мир, коли тільки скинути цисаря Вільгельма, була поширена й серед німців. Вірилося в 14 точок президен-та Вільсона, вірилося в те, що слідом за роззброєнням Ні-меччини настане демілітариза-ція всіх інших держав.

Наслідки поганої політики.

Версальський та інші мирові договори розвіяли ці блажен-і надії. Німеччина мусіла від-дати всю свою зброю і зобо-в'язалася заплатити воєнні витрати держав переможців. Хоч держави Антанти дали від себе проголошення, що самі будуть у себе провадити роззброєння, однак обіцянки не виконали. Зрештою й самі французи побачили, що „вер-сальський мир був мир поган-ий“ (Андре Моруа), бо той мир був „надто м'який для того, що в ньому було тверде, і занадто твердий для того, що в ньому було м'яке“. Майже всі історики післяво-єнної доби свідчать, що без версальського договору не було б влади націонал-соці-алізму в Німеччині. Якщо в те-перішній війні знов покласти свої голови на полі бою ти-сячі, а може й мільони „фран-цузів та англійців, то це на-слідком попередньої поганої політики після світової війни.

Поки в Німеччині був демо-кратичний уряд, що в ім'я ми-ру брався виконувати великі й тяжкі зобов'язання версаль-ського договору, в державах-переможницях панувало пере-конання, що „німець за все за-платить“. Тому не роблено ре-спублікансько-демократичній Німеччині ніяких уступок. На-томість, коли до влади в Ні-меччині прийшла націонал-соці-алістична партія, зараз у Парижі й Лондоні заговорили про „версальські абсурди“ і погоджувалися з „доконани-ми фактами“, як Гітлер раз за разом руйнував химерний версальський будинок.

Розчарування.

Чим пояснити таку непо-свідомість у політиці держав, що продиктували були Німеч-чині договір у Версаї? На це

склалися різні причини. Го-сподарська криза показала, що надії на поліпшення добробу-ту в державах переможницях німецькими контрибуціями були марні. Після захоплення перемогою в перших повоєн-них роках прийшло розчару-вання, зросло в масах Франції та Англії нехиті до війська і війни, байдужність до того, що діється в Німеччині і в ін-ших державах. У Франції ве-личезної сили набрав кому-нізм, підсилюваний і дириго-ваний з Москви. На професій-них з'їздах французьких учи-телів поважно обговорювано „проблему“, чи має учитель виховувати французьку мо-лодь у патріотичній дусі для оборони рідного краю. В Ан-глії найманому війську все бракувало рекрутів, так, що міністерство війни мусіло

живити майже купецької ре-клами, щоб дістати вояка під прапори королівської армії. Сам Клемансо, французький голова уряду і предсідник ми-рової конференції у Версаї, написав після війни дуже пе-симістичну книгу під назвою „Убогість перемоги“. Франція втратила за світової війни стільки крові, що це відбуло-ся на загальних настроях ці-лої нації. Утомлені війною та господарською кризою фран-цузької маси хотіли спочинку і забуття. Щоб не було нової війни! Щоби був мир! Дайте нам жити спокійно, без тур-боти і не заглядати в будуч-ність...

Перед приходом герман-ських племен до Галії (тепері-шньої Франції) писав один письменник у п'ятій століт-ній ери, Сальвійн, про на-строї тотішніх гаю-римлян:

„Ніхто не хотів загинути, а однак ніхто не шукав спосо-бів, щоб не загинути. Все бу-ло в бездіяльності, в страхі, а лінощах, в незрозумілій бай-дужності; думалося лише про те, щоби пити, їсти і спати“.

Також настрої в англійських народних масах перед 1939 ро-ком не були воєнними. Про це свідчить шлях відступу ан-глійської політики від р. 1935: Егіпція, Австрія, Чехо-словацька були скинуті з полі-тичного рахунку в Лондоні й Парижі, щоб уникнути війни. Після конференції в Мінхені, що встановила була границі між Чехословацькою та Ні-меччиною в осени 1938 року, загальна радість охопила була народи англійський та фран-цузький, бо була віра в те, що наслідком порозуміння між Німеччиною, Італією, Франці-єю та Англією настане заспо-коєння в Європі. Коли на з'їзді робітничих професійних сою-

хів Франції, після конферен-ції в Мінхені, обговорювано справу тійни і миру, то було чути й такі промови учасни-ків з'їзду: „Краще рабство, ніж війна“.

Від конференції в Мінхені настрої у Франції та в Англії значно змінилися. Від вересня 1939 р. ці держави перебува-ють у стані війни з Німеччи-ною. Як вигляди противників у цій війні?

Нова війна.

Тяжко бути пророком у по-літиці, особливож у справах війни, де треба брати на увагу не тільки силу матеріальну, а-ле й духову, моральну, що піддається несподіваним змі-нам. Історики світової війни твердять, що поразка Німеч-чини 1918 року не була тільки заслугою європейських дер-жав, а головню Америки. Мо-руа в своїй історії Англії про світову війну 1914—18 р. пи-ше:

„Велика сила Німеччини і харобіть її армії виявляють-ся нам іще ясніше, коли собі усвідомимо, що в 1918 р., от-же після повних чотирьох літ війни проти європейського союзу, Німеччина була дале-ко від поразки. Може бути, що без вмішування Злучених Держав Америки Німеччина взагалі не була розбита“.

1918 року проти Німеччини стояли сили 25 держав. Тепер Німеччина веде війну проти Англії та Франції. Тоді Ні-меччина мусіла вести війну на два фронти — проти Франції на заході і проти Росії на схо-ді. Тепер після польської ка-тастрофи, є поницо один фронт — на заході. Правда, за світової війни по боці Ні-меччини стояла також Ав-стро-Угорщина, Туреччина і Болгарія. Але ті союзники Ні-меччини часто більше шкоди-ли, ніж помагали, бо всюди доводилося німцям „затикати діри“ своїми полками — в Сербії, в Палестині, в Болга-рії і в Італії, коли союзники Німеччини були биті. Найцін-нішу частину бувшої Австро-Угорщини Німеччина має в своїх руках: Австрію і чеські землі з їх великанським воєн-ним промислом. До цього до-дати треба ще й польську во-єнну промисловість, яка тепер робить для німецької армії.

Чи вистачить для німецької воєнної промисловості сирів-ців — заліза, нафти, міді, живого срібла і т. д? Покищо вистачає. Зрештою, коли буде бракувати, то німці збира-ються виробляти бензину з вугля хемічним шляхом або здобуватимуть сирівці навіть проти волі своїх сусідів.

Відомий французький мілі-тарист редактор газети „Victo-ire“ (Перемога), Густав Ерве (Hervé) писав на початку вій-

ни 1914 року про організацій-ний хист німців:

„Візьміть на увагу, що Ні-меччина, з усіма великими не-достатками, які ми знали пе-ред війною, має організацій-ний геній, котрий мабуть пе-ревищає геній самої Англії і котрий так виразно стоїть у противенстві до небадьства нашого латинського характе-ру“.

Може ці комплimenti чу-жинців за світової війни до деякої міри запаморочили го-лови й самим німцям, хоч і ра-ніше не бракувало голосів між визначними людьми в Німеч-чині, котрі підчеркували ви-щість німецького народу і йо-го перевагу над іншими наці-ями (філософи Гегель і Фіх-те, історики — Трачке, Лям-прехт і ін.).

Англія і Франція в теперіш-ній війні мають матеріальну перевагу. Вони можуть, з до-помогою Америки, виробити більше гармат, повзів, літаків, кораблів і підводних човнів. Але крім цієї матеріальної сили треба мати ще досить людей, підготованих, щоб кермувати тими машинами. Для цього треба часу. Техні-чно і душевно німці більше підготовані до війни, ніж Франція та Англія. Вся німець-ка молодь змільтаризована, вивчена на вояків і фанатично вірить у свою перемогу. Не-підготованість Англії та Фран-ції виявилася в тім, що ці дер-жави не могли нічим допомогти Польщі в вересні 1939 року. Англії та французам шука-ють вояків у цілім світі, воя-ків, що хотіли разом з ними битися проти Німеччини. Зо-крема традиційна політика Англії так, щоб посилати на поле бою якнайменше вояків англо-саксонської раси.

В Англії і Франції та й в інших державах поширена думка, що в Німеччині внутрі-шнє тертя може підірвати бо-йову силу німецької армії. Це помилковий погляд. Ніхто не заперечує, що є в Німеччині приховані монархісти, комуні-сти, соціалісти, прихильники католицької партії тощо, ко-трі не стоять за теперішній режим. Але всі вони добре розуміють, що вразі поразки в війні заплатять за все не „режим“, а такі всі німці, не-залежно від своїх партійних уподобань. Тому почуєте від робітника — комуніста, що молитися до Сталіна, такі слова:

„Ми, німці, мусимо пере-могти, бо інакше знаєте, що буде з нами?“

Кожний німець, вишколений від часів Фридриха Великого, трохи вояк, він цей вояцький дух має в крові. Робітники ні-мецькі з гордістю казали: „Наші перемагають“, — коли німецьке військо вступило до Польщі. Звичайно, є й настрої

— Дещо... Серед хлопства вештаються сліпі й бандури-сти. Вдень вони і сліпі й хро-мі, пієнь набожних та сиріт-ських виспівують, а поночі здоровіють, молодь по балках збирають та вигукують.

— Що вигукують?

— До бунту закликають! „Хто хоче за християнську віру на палі згинуть, хто хоче бути четвертований, в колесо впе-лнений і гинути в муках, а гор-ло за хрест святий дати, хто ні муки ні смерті не боїться, хай іде з нами. Христос і Пре-чиста Мати будуть нам пома-гати!“

Ярема приблід.

— Не моглиб мені вашмосць одного такого доставити, що був на такій проповіді?

— З радою душі, ваша світ-лосте, але це не легко...

— Чому?

— Бо раз такий бандурист скине маску, раз таку пропо-від кропне, то пропаде, мов під землю провалюється, а з ним пропадуть і ті, що його слухали...

— А вашмосць від кого це знаєте?

(Дальше буде).

песимістичні, особливо між старшими людьми. Ці настрої міняються з віком. Молодь до 35 років певна перемоги, лю-ди до 45 років вірять у пере-могу, старші хочуть перемоги і бояться, щоб Німеччина не програла війни.

Те, що в Німеччині заведено сувору регламентацію на всі товари і загальмовано спеку-ляцію, сприяє тому, що не чу-ти нарікань на багачів, котрі за світової війни могли без-журно жити, коли маси голо-дували.

Ще одна важна зміна відбу-лася в Німеччині після 1933 року: велике число приватних капіталістичних підприємств піддалось під державне пля-нування і контролю. Це дає змогу німецькій державі зосе-реджувати в своїх руках ор-ганізацію виробництва і при-бутки обертати на дальше розширення продукції. Ця си-стема дає засоби для буду-вання нових великих підпри-ємств, що роблять тепер на потреби війни, а в мирний час можуть бути обернені на постачання свого і чужих рин-ків німецькими товарами.

Німеччина і Росія.

Своєю господарською си-стемою Німеччина в дечім на-ближається до системи, що планує в СССР. Союз Німеччи-ни з СССР і припинення про-тибольшевицької пропаганди в Німеччині виходить на ко-ристь большевизму. Москва своєї пропаганди „советсько-го раю“ не припинила, і ні-мецький робітник, хоч живе в незрівняно ліпших умовах ніж советський пролетаріат, всеж вірить, що в Москві сидить „справжня робітнича влада“.

Тому дехто серед німців ви-словлюється, що булоб вигід-ніше для Німеччини бути в во-рожих відносинах з СССР, ніж у такій приязні, яка збільшує вплив комуністів у Німеччи-ні. Загальнож треба стверди-ти, що в Німеччині ростуть симпатії до Росії. Дуже по-ширені курси російської мови для німців, головню відвіду-ють ці курси техніки, інжні-ри, кваліфіковані робітники. Це робиться в надії на погли-блення господарської співпра-ці з Советською державою.

За світової війни 1914—18 рр. обидві ворожі коаліції ви-сували, як бойове гасло, на-ціональну справу. Держави Антанти проголошували само-визначення всіх народів, що належали до центральних дер-жав, навапакі, за Берліну й Ві-дню використовували націо-нальні рухи в Росії та в кольо-ніях англійських і французь-ких. Тепер гасло „свободи на-родів“ зів'язало Англія і Фран-ція ставлять лише справу поль-ську й чеську. Німеччина де-коли згадує за Індію. Против-ники в цій війні обмінюють найбільшу „темищу народів“ — СССР. Навкруги советської Росії йде далі дилематична боротьба: Німеччина хоче ма-ти Сталіна по своїм боці, Ан-глія і Франція, тягнуть його на свою сторону. Москва почу-ває себе „визком у вазі“, що може змінити ситуацію в той або в інший бік. В цих обста-винах ні та ні друга сторона не хоче зачіпати внутрішніх болічних справ Советської держави, зокрема справи на-ціональної, щоб не розгнівати московських диктаторів. Як далеко йде це угодиштво Ан-глії та Франції перед Москво-ю, видно з того, що ці держа-ви тільки Німеччині оголоси-ли війну, коли німецьке вій-сько переступило польську границю, але ті самі держави нічого не зробили, коли Ста-лін після червону армію про-ти поляків. При такій щасли-вій ситуації може статися, що Советська держава, чого до-брого, вийде суха з води. А хі-ба не треба нікого перекону-вати, що шлях нашого визво-лення йде тільки через роз-биття Советської деспотії!

Н. О.

— Це вже щось більше.

— Пана краківського його милости Поточського й хорун-жого коронного пана Конєц-польського скритий, але до- смертний ворог...

— Ну? Розумний?

— З того, що дотепер зро-бив, видно, що не дурень. Під-ступна бестія й обережна.

Яремі блиснуло щось у го-лові:

— Пана краківського й хо-рунжого коронного, каже, ворог?...

— Так, як і всіх нас, що в тій дичавині працюємо й жит-тям своїм важимо, ворог...

— А що вам відомо про о-станні кроки й наближчі на-міри того добродія?

— Позатим, що подався на Низ, не відомо мені нічого більше. Але його милість при-яте наш і дорадник — пан Зацвиловський повідомляє, що на Низу не від сьогодні кинуть. Багато туди свіжо-го гільтайства з волости най-шло й бешкетує. Одні на море врутяться, мовляв, король того хоче і Річ Посполита потре-бує, а другі, замість на морі з турками, рабід на волості з

хлопства має...

— Це вже щось більше.

— Пана краківського його милости Поточського й хорун-жого коронного пана Конєц-польського скритий, але до- смертний ворог...

— Ну? Розумний?

— З того, що дотепер зро-бив, видно, що не дурень. Під-ступна бестія й обережна.

Яремі блиснуло щось у го-лові:

— Пана краківського й хо-рунжого коронного, каже, ворог?...

— Так, як і всіх нас, що в тій дичавині працюємо й жит-тям своїм важимо, ворог...

— А що вам відомо про о-станні кроки й наближчі на-міри того добродія?

— Позатим, що подався на Низ, не відомо мені нічого більше. Але його милість при-яте наш і дорадник — пан Зацвиловський повідомляє, що на Низу не від сьогодні кинуть. Багато туди свіжо-го гільтайства з волости най-шло й бешкетує. Одні на море врутяться, мовляв, король того хоче і Річ Посполита потре-бує, а другі, замість на морі з турками, рабід на волості з

хлопства має...

— Це вже щось більше.

— Пана краківського його милости Поточського й хорун-жого коронного пана Конєц-польського скритий, але до- смертний ворог...

— Ну? Розумний?

— З того, що дотепер зро-бив, видно, що не дурень. Під-ступна бестія й обережна.

Яремі блиснуло щось у го-лові:

— Пана краківського й хо-рунжого коронного, каже, ворог?...

— Так, як і всіх нас, що в тій дичавині працюємо й жит-тям своїм важимо, ворог...

— А що вам відомо про о-станні кроки й наближчі на-міри того добродія?

— Позатим, що подався на Низ, не відомо мені нічого більше. Але його милість при-яте наш і дорадник — пан Зацвиловський повідомляє, що на Низу не від сьогодні кинуть. Багато туди свіжо-го гільтайства з волости най-шло й бешкетує. Одні на море врутяться, мовляв, король того хоче і Річ Посполита потре-бує, а другі, замість на морі з турками, рабід на волості з

ДО КОНЦЕРТУ З НАГОДИ КОНГРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ У ВАШИНГТОНІ

Подаємо тексти пісень, що їх виконують на згаданім концерті наші оперові артисти-співачки: Михайло Голинський і Марія Гребенечка.

Артист Михайло Голинський відспіває чотири пісні:

Перша:

„ЧАРКА“, народна пісня, якої текст приписують гетьманові І. Мазепі.
Опрацював її Роман Придаткевич.

Текст:

Ой, біда, біда тій чайці-лебеді,
Що вивела діток при битій дорозі.
Ще й до того при зеленім житі,
Що то мають женчки жати.
Ой, вийшли женчки тее жито жати,
Тай стали женчки діток розганяти.
„Ой, ви, мої діти,
Ой, ви, мої квіти,
Деж я, діти, маю вас подіти?
Прийдіть вам ся у світ розлетіти“.
Кити-кити!

Друга:

„Ой, поля ви, поля!“ Слова Олександра Коніського, музика Василя Барвінського.

Текст:

Ой, поля ви, поля! Мати рідна земля,
Скільки крові і сльоз по вас вітер розніс?
Він рознісши кругом, і Дніпром і Дністром,
В Чорне море котив, Босфор кровю поті.
Синий діду Дніпро! Свої води давно ти всі моря
Собі сльозі набрав.
Годдав,
І в Дністер і у Прут, то не води течуть,
То не повин була, що поля залила.
Не водою залив Дніпровою наш низ, не водою,
То з народних із сльоз береги розійшлися!

Третя:

„МОЛИТВА“, сл. Олександра Стефановича, музика М. Гайворонського.

Присвята Михайлові Голинському.
(Виконання перше).

Текст:

О, Ти, що там, де Почаїв під небом ставили голубим,
Далеко в простори засяяв золотоглавієм своїм.
О, Найсвятіша, єдина, до нїг схилимесь чинї,
Умилостив свійого Сина, щоб від одра її дозвиг,
Ті воядвиг!

Четверта:

„ЧОРНА ХМАРА В ПОЛОНИНІ“, Т. зв. „Довбушева пісня“, музика Володимира Балтаровича.

(Коли довбуш мусів укриватися за границею, то всю свою тугу за Чорногооро, яку надієся кохав, виливав у цій пісні).

Пісня в супроводі фортепіано і флейти (сопілки).

Текст:

Чорна хмара в полонині, чорна хмара в полонині,
Ой, як тяжко на чужині, ой як тяжко на чужині.
Гой! Май леще в високій Чорногорі.
Гой! Май леще в високій!
Гой! Гой! Чорногоро, чи ти ще побачу?
Як день, так ніч за тобою тужу, плачу...

Артистка Марія Гребенечка відспіває:

Перша:

„ДУМА“ Миколи Лисенка.

Текст:

Ой, не чорна хмара над Вкраїною стала;
Тотож нішнього турецьке-бусурманське, як та галіч
Крутом облягає. [налітає,
Хоче сплюндрувати тебе, рідний краю!
Обізвався пан Сагайдачний, батько наш, козак не-
[обачний:]

„Гей, друзі-молоді, брати, козаки запорожці,
Добре дайте, віру шануйте, Вкраїну рятуйте,
Поганого турка в пені рубайте, шаткуйте!“
Ой, гукнули козаки, аж зарекали байраки.
З усіх сторін на турка напали, шаблі приймали.
На списах гойдали, аж до лиману отарою гнали...
Надерли онучів багато з-едабу, з шарлату,
А самого башу турецького, молодецького,
Як зайця зловили, на синю посадили
І по полю на сором водили...
Гей, ляхи, уважайте, нас не скривджайте,
Віри не чіпайте,
Бо буде й вам халазія погана!...
А поки світ світа на многа літа
Усім християнам!

Друга:

„ЯК ІХАЛАМ З ГАМЕРИКИ ДОДОМУ“, лемківська
пісня. Опрацював Михайло Гайворонський і цю
обрібку присвятив Марії Гребенечкій.
(Виконання перше).

Текст:

Як іхалам з-Гамерики додому,
Надбали сусідню на поля.
Ей-я-гей!
„Ой, сусідко, сусідню, як ся маш?
Ци там жие, ци не жие моя мац?
Ей-я-гей!
„Уж не жие, уж не жие, уж гмерла,
Уж ей чорна землеченка прилегла“.
Ей-я-гей!

Третя:

„ДУМА“ (в стилі народної думи), музика
М. Гайворонського.

Текст:

Ізза Чорного моря, за лиману знялася чорна
Ой, то не знялася хмара, [хмара.
Ой, то галіч погана,
То вовків, сіроманич отара...
Край зруйнували, худобу забрали,
Жінок і дічат у асир погнали.
Палають церкви Божі, хутори і хати,
Нема кому порятунати...
Згайнясь хоч Ти, Божа Мати,
Не дай нам довше пропадати!

ІСТОРИЧНА УКР. ФІЛЬМА ТІЛЬКИ ОДИН ДЕНЬ
В СУБОТУ, 18. ТРАВНЯ (MAY 18, 1940)

ТРАГЕДІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

В NEW BRUNSWICK, N. J., SUMMERSET & SCOTT ST.,
"EUROPA THEATRE"

ADMISSION: ADULTS .35 CHILDREN .15

Степан Мусичук.

ОБ'ЄДНАНИМ УКРАЇНСЬКИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ В АМЕРИЦІ (З ПРИВОДУ КОНГРЕСУ).

Благословенна тая година,
Синий хвилі Господня,
Коли пригоріли матінки сини
І доно до свого дола...
Сонце сіє тоді ясніше,
Благодать з неба спадає,
Як в згоді діти, менші і більші
Неньці своїй посягають.
Благословенна була же година,
Що й нам приносил ти згоду,
Нам, рідним дітям Мамин Вкраїни,
Людьми великого роду.
Святися, божа хвиле єднання,
Братньої згоди й любови,
Хай від нас щезне ворогування
Брата на брата по крові.
Ось ми шлах наш, сонечко з неба,
Щоб ми не йшли мавицями,
Щоб Вітчизні ми в її потребах
Слаужили вірно, як Мамі.

Щоб пригоріли до її дола
З чистим сумлінням, без змази,
Щоб Мати була всіх нас достоянн
І не лїзла в горю, там сльозам.
Щоб ми зійшлися, діти в чужині,
На раду чесну і спільну,
Розвешали в важкій годині
Матінку нашу, Вкраїну.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр.
св. Юрія, від. 379, відбуваються в ві-
торок, 21. травня, в годині 7:30
вечір, у церковній галі св. О. Ніко-
лая при Оселі і Рабс у Престі-
са члени прийти на ці збори, бо ма-
ємо зробити пікіні в місяці червні,
отже до цього пікіні треба вибрати
комітет, щоб згаданім пікініком за-
нявся. Також проситься довгуючч
члени прийти та вирішити свої за-
дагости, бо в противнім разі мо-
жуть бути суспендовані. — Василь
Пилипів, предс.; М. Федінський, кас.;
Андрій Боднарчук, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр.
Роджества Пресв. Богородиці, від.
259, відбуваються 19. травня в неді-
лю, в 2. годині пополудні, в галі
парохіальній, 4950 Савт Полайна ул.
Проситься всіх членів прийти на ці
збори, бо в тім місяці У. Н. Союз да-
є дивіденду своїм членам. Отже про-
ситься прийти на збори і взяти свій
чек, котрий вам належить як диві-
денда. Довгуючч члени мають ви-
рішити свої задажки, бо в против-
нім разі будуть суспендовані з від. У.
Н. Союзу. — В. Гула, кас.; І.
Побуцький, секр.; В. Горинь, предс.

ТАВТОН, МАСС. Місячні збори
Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122,
відбудуться 19. травня, в годині 2.
пополудні, в галі товариській, 14
Marle Ave. Проситься всіх членів,
щоби прийти на збори, бо є важкі
справи до полагодження. На тих збо-
рах члени отримають чеки від У. Н.
Союзу як дивіденду. Тож проситься
і члени прийти на означений час,
а не так, як було попередніх зборів,
що приходили запізно. — Микола
Семеген, предс.; Андрій Проніцький,
кас.; Кароль Сізіньський, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Місячні збори
Тов. ім. Богдана Хмельницького, від.
137, відбуваються в неділю, 19. травня,
в годині 2. пополудні, в галі парохі-
альній. Проситься всіх членів яви-
тись, бо є важкі справи до обгово-
рення. Присутність кожного члена є
конечна, бо на зборах будуть розда-
ти чеки як дивіденду, котрі прислала го-
ловина канцелярія У. Н. Союзу. Про-
симо прийти на час. — Ф. Сагатій,
предс.; М. Підгайний, кас.; Ст. Ко-
лодуб, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Місячний мінитинг
Бр. св. Димитрія, від. 288, відбууеть-
ся в неділю, 19. травня, в годині 2.
пополудні, в українській галі, 235
Carbott St. Проситься всіх членів
прийти на збори, бо маємо важкі
справи до полагодження й різнороз-
будеться роздавати дивіденду членам.
— Юрій Заболовий, предс.; Дми-
тро Мушастий, кас.; Андрій Дани-
люк, секр.

Субота, 18. Травня
(SAT., MAY 18, 1940)
години 8. вечір
**ДОБРОДІЙНИЙ
БАЛЬ**
на утримання студента
в Українській Колегії
в Стемфорд.
Вступ 40 центів.
Покажім, що розуміємо бла-
городну ціль.
Управа У. Н. Дому.

ОЛИФАНТ, ПА. Місячні збори Бр.
св. Кирила й Методія, від. 86, від-
будуться в неділю, 19. травня, зароз
по відправі. На тих зборах при по-
лагоджуванні відділових справ буде
виписана також дивіденда тим чле-
нам, котрі є до неї управлені. — П.
Саламаха, секр.

ГЕІЗЛЕТОН, ПА. Звичайні збори
Бр. св. Арх. Михайла, від. 85, від-
будуться 19. травня в неділю, в 1. го-
дині пополудні, в Юніній Галі. Кож-
ний член обов'язаний прийти, бо є
важкі справи. Довгуючч члени мають
вирішити свій довг, бо інакше будуть
суспендовані. — В. Шпунда, предс.;
Мих. Полішка, кас.; О. Костюк, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Місячний мін-
тинг Тов. Запорозька Січ, від. 342,
відбудеться в неділю, 19. травня, в
год. 2. пополудні, в галі церковній.
Проситься всіх членів прийти на час,
заплатити свою належність і залег-
ний довг. Відтак члени отримають
дивіденду від У. Н. Союзу. Будуться
приймають нових членів і дітей без
вступного і лікарської оплати. При-
гадується ще раз, що члени, котрі
мають дорослі діти в Союзі, мають
вписати їх до старших членів, бо
чим скорше, тим менше будуть пла-
тинні. — Н. Крупа, кас.; С. Кушій,
предс.; І. Маркович, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Місячні збо-
ри Тов. Укр. Січ, від. 170, відбуваю-
ться в неділю, 19. травня, в годині 6.
вечір, в У. Н. Домі, 181 Файт ул.
На збори обов'язком є кожного чле-
на прийти, бо є важкі справи до по-
лагодження. Секретар передасть вам
ваші чеки як дивіденду з У. Н. Со-
юзу. Припомінаємо тим членам, що
забрали тикети на пікіні Тов. Січ,
від. 170, коли вже розпродали тике-
ти, то просимо принести на збори
гроші. Рівнож припомінаємо тим чле-
нам, що довжили по кілька місяців до
У. Н. Союзу й до Тов. Січ, коли не
заплатили своєї задегости, то бу-
дуть суспендовані. Прошу привести
своїх знайомих, щоб можна їх впи-
сати в члени У. Н. Союзу, або по-
відомити секретаря, а секретар тим
займеться, а ви за своє таке повідо-
лення отримаєте добру нагороду з
У. Н. Союзу і з Тов. Січ, бо не є
нашим моральним обов'язком. — Т.
Наконечний, фін. секр., 16 Sanford
Pl., Jersey City, N. J.

КОЛИ ВАШЕ РАДІО ПОПУСТЕ, МИ
ОГЛЯНЕМО
БЕЗПЛАТНО. Направляємо від долара
агору. Направа гарантована.
BRODSKY,
22 COMFORT PL., CLIFTON, N. J.
Tel.: RA. 3-0504.

Мій приятельками.
— Як жеж це сталося, що
Півень не одружився з тобою.
— На нього годі здатися.
— Так? А то чому?
— Я сказала собі, що дам
йому гарбуза, як він просити-
ми в мене руки... але він не
просив.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Нью Йорку помер 13. трав-
ня 1940. по довгий недугі
ЛУКА ДЗАДИКЕВИЧ,
член Тов. Поміч в Чумаї, від.
215. У. Н. Союзу.
Вступив 10. травня 1910. і був
пару літ президентом.
Похорон буде в п'ятницю, 17.
травня, з пох. заведення П. Гре-
ми на 7. ул.
Похорон з міста Мігаїлі, Га-
личина і прожив 61 рік. Поши-
рив жену і дві дочки.
Най земля буде йому пером!
Іван Жарковський, секр.

ДОМИ НА
ПРОДАЖ

\$35,000
Кштує 20-фамілійний дім мурований
дім у Бронкс, Н. Я., з усіма уліщен-
нями. Рент \$7.032.

РЕСТАВРАНТ у Нью Йорку. Лікер
Лайсенс. Тижневий оборот окол. 400
дол. Ціна лише \$2,500.
За інформаціями звертайтесь до:
S. KOWBASNIK,
277 E. 10th St., New York, N. Y.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і
коси з найліпшої сребристості
стали, коса довга 32 цілі, ва-
жить поверх фунта, за одним
поклананням косить пару днів.
Широка коса в ціні \$2.50 з пе-
ресилкою. Перстень до коси
подвійний 50 ц. Баба 75 ц.
Молоток 60 ц. Брусок 25 ц.
Серп з зубами \$1.00.
Замовлення враз з грошми пос-
лайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th St., NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урадові години: рано від 10 до
12. Вечір від 6 до 8, а в неділі
рано від 10 до 12.

Даром пробка
МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для
всіх, що терплять на недомагання
шлуки й випробували контовні
ліки й зела, а не найшли полекші.
Тим усім поручуємо спробувати
даром Зела Мілертона, котріх не
запарюється ні вариться, а спожи-
вається в натуральній формі. По-
якитті пробки переконаєтеся, як
скуточно діють в недомаганнях
таких, як квіси шлуки, гази, не-
стравність, запір, брак апетиту,
білі голови й інші недомагання,
котрі походять з злого травле-
ння. Щоби переконались, пішійте по
пробку.

Спеціальна Оферта
Ціни до 1. липня 1940:
1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00
Пішайте за злізлами Мілертон у
вашій сусідній аптій, а як там
його не мають, то пішійте до:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. Box 626, Newark, N. J.
Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps acceptable.
Ці ціни важні лише при замовлен-
ні присто з кодовою офісу.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAI
Український
ПОГРЕБНИК
Цілий
похорон
навіть за
\$150
433 State St.,
PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць і далеко до
Ньюарку. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслуга шпра
і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряжає погребам по ціні так
низькій як \$150.
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОНКС, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Mulross 5-8577

В суді.
Підчас процесу один із чле-
нів трибуналу заснув. Оборон-
ець, який саме тоді: виголо-
шував промову, звертається
до предсідника:
— Пане предсіднику, вибач-
те, але з останнім словом
зачекаю, аж пан суддя збу-
диться.
— А може він саме чекає з
пробудженням, аж ви скінчи-
те? — відповідає предсідник.

ГОТОВІ ДО БОРОТЬБИ.

Голандський відділ наколесників по переправі через ріку відразу уставля-
ється до бою.

ТАРЗАН, ч. 4. Повалений.

Ніяка жінка не булаб відва-
жилася серед ночі блукати по
тій пристані. Але Джейн від-
важилася, бо вчула голос Тар-
зана в клопоті.

Як тільки Тарзан закричав,
провідник тих опришків уда-
рив його з цілої сили револь-
вером по голові. Тарзан упав
на землю.

„Я мусів спинити його“, о-
правдувався капітан Скупер.
„Бо не виключене, що в по-
ближжі міг шлятися якийсь
влізливий поліцай.

„Я боюся, що ти його вбив
на смерть“, засичав гнівно
Залім. „Але піднеси його і
скоро далі поспішаймо“.

„Я боюся, що ти його вбив
на смерть“, засичав гнівно
Залім. „Але піднеси його і
скоро далі поспішаймо“.